

van Donderdag 16 April 1896, n°. 89.

COÖPERATIEVE VEREENIGINGEN.

N°. 376.

Coöperatieve Handkracht-zuivelfabriek „De Vooruitgang”,
te Vries.

Heden, den derden Januari achttienhonderd zes en negentig, verschenen voor mij Petrus Frijlinck, notaris, standplaats hebbende te Vries, in tegenwoordigheid van de twee na te noemen getuigen,

de heeren:

1. Markus van der Molen, landbouwer en brievengaarder;
2. Roelof Rademaker;
3. Jans Vrieling;
4. Arend Enting;
5. Klaas Rademaker;
6. Roelof Homan;
7. Hendrik Kiers;
8. Hendrik Klooster, smid;
9. Geert Homan;
10. Hendrik Hasema, timmerman;
11. Markus van Wijk;
12. Floris Kluivingh;
13. Hendrik Bosma;
14. Gerardus Stoel Tiemezoon, voor zich en als mondeling gemachtigde van:
  15. Jantien Stoel, weduwe van Thie Ratering;
  16. Hendrik Meijeringh;
  17. Hendrik Strating;
  18. Jan Jansen;
  19. Wicher Jan Dekker, verver;
  20. Markus Enting;
  21. Jan Polling;
  22. Jans Lammers, voor zich en als mondeling gemachtigde van:
    23. Geertien van Steenwijk, weduwe van Harm Pranger;
    24. Jan van Wijk, koopman en landbouwer;
    25. Hendrik Aling, smid en landbouwer;
    26. Markus Staal, smid en landbouwer;
    27. Arend Bouter;
    28. Hendrik Fledderus;
    29. Hendrik van Ringen;
    30. Jacob Harm Hessels;
    31. Albert van Rein;
    32. Hendrik Smit;

33. Uge Geerts;
34. Egbert Liting;
35. Jan Smeenge;
36. Hendrik Staal, smid;
37. Roelof Tissingh;
38. Jacob Kregel;
39. Hendrikus Stel;
40. Martinus Koopman;
41. Klaas Stel Gerritszoon;
42. Johannes Alberts;
43. Pieter Greving;
44. Albert Jansen;
45. Egbert Dilling;
46. Lambertus Hummel;
47. Gerrit Harm Kuipers;
48. Markus Steuveld;
49. Jan Haan;
50. Jan Kuipers, verver, voor zich en als mondeling gemachtigde van:
51. Hendrik Pomper;
52. Hendrik Arends;
53. Hendrik Bebingh;
54. Arend Stoel;
55. Otte Scheerhoorn;
56. Roelof Homan voornoemd, nog als mondeling gemachtigde van Annechien Meijeringh, weduwe van Lukas Homan;
57. Jan Stoel;
58. Jan Brink;
59. Gerardus Stoel Janszoon;
60. Albert Koops;
61. Roelof Nijland;
62. Edo Borgman, als mondeling gemachtigde van Herman Josephus Meddens, koopman te Rotterdam;

allen voor zoover in deze niet anders vermeld, van beroep landbouwer, en woonachtig te Vries.

En verklaarden de comparanten bij deze akte op te richten eene vereeniging onder den naam van *Coöperatieve Handkracht-zuivelfabriek „De Vooruitgang”*.

Artikel een. De vereeniging is coöperatief, draagt den naam van *Coöperatieve Handkracht-zuivelfabriek „De Vooruitgang”*, en heeft haren zetel te Vries.

Artikel twee. Het doel der vereeniging is gemeenschappelijke zuivelbereiding door de exploitatie eener **zuivelfabriek** en den verkoop van de te verkrijgen boter.

Artikel drie. Om dit doel te bereiken sticht de vereeniging eene zuivelfabriek op door haar aan te koopen of op eigen grond te Vries, en verbinden zich de leden om de melk hunner eigene koeien, die voor boterbereiding zal bestemd zijn, aan de fabriek te leveren en de daarvan komende boter voor gemeen-

schappelijke rekening te bewerken, te verkoopen en af te leveren.

Artikel vier. De vereeniging wordt, behoudens verlenging na verloop van het tijdvak, opgericht voor den tijd van vijftien jaren, aanvangende met den datum van openbaarmaking der statuten in de **Staatscourant**. In elk geval zal zij voortduren totdat de geldleening, bedoeld bij artikel zeven, geheel zal zijn afgelost.

Artikel vijf. Het domicilie der vereeniging is ten kantore der vereeniging te Vries.

Artikel zes. Het dienstjaar vangt aan op den eersten Mei.

Artikel zeven. Het voor de oprichting der vereeniging, den aankoop van het terrein, de stichting der fabriek en het aanschaffen der machines, werktuigen en gereedschappen benoodigd kapitaal, hetwelk later zal blijken, zal worden geleend onder hypotheccair verband van den grond en het fabrieksgebouw met hetgeen daartoe door bestemming behoort en solidaire borgstelling van alle leden der vereeniging.

Deze leening zal binnen den tijd van vijf jaren, te rekenen van den dag der oprichting van de vereeniging, moeten zijn afgelost, behoudens verlenging van den termijn door omstandigheden buiten toedoen van de vereeniging, in overleg met den geldschieter te bepalen.

Aflossing en rente van het verschuldigde kapitaal worden uit de kas bestreden.

Artikel acht. Leden der vereeniging zijn de oprichters en zij die later als zoodanig worden aangenomen op voorwaarden door de vereeniging te stellen.

Artikel negen. Zij zijn verplicht om de melk hunner koeien, die zij voor eigen gebruik niet noodig hebben, en aan ingezetenen van Vries voor huiselijk gebruik niet leveren, aan de fabriek te leveren.

Er mag niet gekarnd worden dan alleen van de melk die op Zondagen en erkende Christelijke feestdagen gemolken wordt, benevens van de melk, die aan de fabriek geweigerd wordt, wegens het zuurgehalte.

Het is buiten schriftelijke toestemming van het bestuur aan de leden, op boete van tien gulden voor elke overtreding ten voordeele van de vereenigingskas, behoudens voormelde levering voor huiselijk gebruik aan ingezetenen van Vries, verboden om melk of boter ergens anders dan aan de fabriek te leveren, alsmede om melk te verkoopen, tijdens zij aan de fabriek leveren.

Artikel tien. Het is verboden om aan de fabriek te leveren:

ten eerste, melk van ongezonde koeien;

ten tweede, melk van kalfkoeien, binnen zes dagen na het kalven; van dragende koeien gedurende de laatste zes weken van de dracht;

ten derde, melk die vervalscht is, vermengd of niet behoorlijk behandeld is geworden, of die geen vier graden roomgehalte heeft;

ten vierde, melk uit gezinnen waar besmettelijke ziekte heerscht;

ten vijfde, melk die in onreine melkstoopen wordt afgeleverd, of die in zoodanigen toestand is, dat zij voor de bereiding van deugdelijke boter ongeschikt wordt geacht.

Artikel elf. De melk die in onreine melkstoopen wordt aangeleverd of in het algemeen de melk die in het vorig artikel bedoeld wordt, zal door het dienstdoende personeel niet worden aangenomen.

De leveranciers der geweigerde melk kunnen daarop in beroep komen bij het lid van het bestuur, aan wien de contrôle der melk is opgedragen.

Dat lid stelt zoo spoedig mogelijk een nauwkeurig onderzoek in en doet daaromtrent onmiddellijk uitspraak.

Die uitspraak is voor geen hooger beroep vatbaar en de leveranciers moeten zich daaraan onderwerpen.

Artikel twaalf. De melk moet worden geleverd zooals zij uit de koe komt, nadat zij door eene goede teems is doorgezegen.

Voor zoover de levering niet dadelijk na het melken geschiedt, moet de melk terstond door middel van koud water voldoende worden afgekoeld en voorts in een koelen, zuiveren kelder worden bewaard, in deugdelijke zuivere melkvaten.

Artikel dertien. De melk moet minstens elken morgen, op een uur door het bestuur te bepalen, worden afgeleverd in melkstoopen, die door het bestuur worden goedgekeurd en gemerkt.

Die stoopen moeten zorgvuldig zuiver worden gehouden; zij zullen zoo noodig in de fabriek op kosten der leveranciers gereinigd worden; de kosten daarvan bedragen tien cent per stoop.

Artikel veertien. Het bestuur is bevoegd om een onderzoek te doen omtrent het melkvee, de melk, de melkvaten, de kelders en het veevoeder der landbouwers die de melk leveren.

Deze zijn verplicht dit onderzoek te gedoogen, den daarmede belasten persoon de gewenschte inlichting en hulp te verleen en zoo noodig iedere melkkoe in zijne tegenwoordigheid te doen melken en hem een monster der melk te laten nemen.

Artikel vijftien. De melkleveranciers zijn verplicht om de voorschreven maatregelen, die het gevolg zullen zijn van bedoeld onderzoek, uit te voeren; zoo zij hieraan niet voldoen of indien zij in strijd handelen met de bepalingen van de artikelen negen tot en met veertien, kan het lid van het bestuur in artikel elf bedoeld, de aanneming der melk aan de fabriek tijdelijk weigeren.

Het bestuur kan zelfs die aanneming gedurende drie maanden verbieden en dit verbod met drie maanden verlengen of op elken liter te leveren melk eene boete toepassen van hoogstens een cent.

Artikel zestien. De maat der melk door ieder geleverd, wordt op naam van den leverancier in een daartoe bestemd register geboekt, zoomede als het verlangd wordt ook het gehalte.

Artikel zeventien. Het onderzoek naar het vetgehalte der melk heeft ten aanzien van ieder leverancier minstens eenmaal per week plaats met de daartoe bestemde machine.

Naar dat gehalte en naar de hoeveelheid der geleverde melk wordt voor elke week en voor ieder leverancier het aandeel in de verkregen boter berekend.

Dit onderzoek geschiedt in het gewoon lokaal en kan door ieder leverancier worden bijgewoond.

Artikel achttien. De uitbetaling der te gelde gemaakte boter

heeft plaats iedere week, totdat daaromtrent anders mocht worden besloten.

De melk wordt uitbetaald naar den prijs waarvoor de boter is verkocht en betaald geworden, na aftrek van alle onkosten.

Artikel negentien. Ieder leverancier is verplicht om zijn aandeel in de ontroomde melk en in de karnemelk dagelijks terug te nemen.

Artikel twintig. Buiten schriftelijke toestemming van den voorzitter van het bestuur is het aan ieder verboden om iets wat tot de **zuivelfabriek** behoort mede te nemen of af te geven.

Artikel een en twintig. Het bestuur der vereeniging bestaat uit vijf leden.

Het benoemt uit zijn midden een voorzitter, een secretaris en een penningmeester en regelt onderling zijne werkzaamheden.

Bij ontstentenis van den voorzitter treedt het oudste lid als zijn plaatsvervanger op.

De leden van het bestuur treden alle drie jaren, volgens op te maken rooster, met één Januari af; zij blijven echter in functie totdat hunne opvolgers zijn benoemd.

De afgetreden leden zijn herkiesbaar.

Elk lid van het bestuur kan echter ten allen tijde in eene algemeene vergadering der leden ontslagen worden.

Bij overlijden, ontslag, vertrek of bedanken van een of meer leden van het bestuur geschiedt de benoeming van een nieuw lid binnen eene maand na dat overlijden, ontslag of bedanken, in eene algemeene vergadering; wie voor eene buitengewone vacature tusschentijds optreedt, treedt af op het tijdstip waarop zijn voorganger periodiek had moeten aftreden.

Het bestuur treedt niet eerder af dan nadat de opgenomen gelden geheel zijn afbetaald en de fabriek van alle schulden is ontheven.

Als dat is geschied dan zullen alle jaar twee leden volgens rooster aftreden en kunnen daarvoor twee nieuwe leden worden benoemd, doch de oude leden zijn herkiesbaar.

Artikel twee en twintig. Aan het bestuur is opgedragen het oprichten, het in werking brengen en het beheer der fabriek en voorts alles wat bij deze statuten of bij huishoudelijk reglement niet aan de gezamenlijke leden zelve is voorbehouden.

Artikel drie en twintig. De voorzitter belegt eene bestuurs- of eene algemeene vergadering zoo dikwijls als hij dit noodig acht of wanneer het door een-vijfde der leden, met opgave der te behandelen onderwerpen, schriftelijk wordt verzocht.

Wordt hieraan binnen acht dagen geen gevolg gegeven, dan kunnen de aanvragers dadelijk eene vergadering beleggen.

Wanneer in zulk eene vergadering meer dan de helft der leden aanwezig is, is het eene wettige vergadering.

Voor elke vergadering worden de leden drie dagen te voren schriftelijk opgeroepen, met opgave van de te behandelen onderwerpen.

Artikel vier en twintig. Het boekjaar eindigt den eersten Mei van elk jaar

Binnen twee maanden daarna doet het bestuur in eene algemeene vergadering rekening en verantwoording van zijn beheer.

Bij deze rekening wordt overgelegd een inventaris van de goederen der vereeniging, tevens bevattende eene begrooting van de waarde dier goederen.

In deze of in eene volgende vergadering worden rekening en inventaris onderzocht en daaromtrent beslist.

Wordt in geene dezer vergaderingen een besluit tot afkeuring genomen, dan worden rekening en inventaris beschouwd te zijn goedgekeurd.

Artikel vijf en twintig. De voorzitter opent, leidt en sluit de vergaderingen en behandelt alle voorkomende zaken, die niet aan anderen zijn opgedragen of die eene dadelijke afdoening vorderen.

Artikel zes en twintig. De bepalingen en besluiten zoowel in bestuurs- als in algemeene vergaderingen worden genomen met meerderheid van stemmen der aanwezige leden.

Bij staking der stemmen beslist het lot.

Een besluit echter tot wijziging dezer statuten, tot het vaststellen der voorwaarden tot aanneming van nieuwe leden wordt niet genomen dan na in eene vorige vergadering te zijn voorgedragen.

Artikel zeven en twintig. Zoodra de fabriek gedurende vijf volle jaren in werking is geweest, wordt aan ieder lid of rechtverkrijgende de bevoegdheid toegekend, om de waarde van zijn aandeel op te eischen of dat aandeel aan een landbouwer in Vries over te dragen, onder goedkeuring van het bestuur.

De waarde van het aandeel wordt berekend naar den laatst goedgekeurden inventaris, bij artikel vier en twintig omschreven.

In geen geval echter zal de opeiseling of overdracht kunnen plaats hebben, voordat de bij artikel zeven bedoelde schuld ten volle zal zijn afgelost.

Artikel acht en twintig. Wanneer vóór het verstrijken der vijf jaren bij het vorig artikel bedoeld, een lid der vereeniging uit Vries vertrekt of diens bedrijf ten gevolge van overlijden wordt opgeheven, kan zoodanig lid of diens erfgenamen, onder goedkeuring van het bestuur en van den bij artikel zeven bedoelden geldschieter, het aandeel aan een ander landbouwer in Vries overdoen; kan dit niet geschieden, dan moet het bestuur die aandeelen overnemen.

Artikel negen en twintig. Zoodra het reglement zal zijn tot stand gebracht en door het bestuur en de leden goedgekeurd, kan er geen deelnemer aangenomen worden anders dan onder verplichting om alsdan te voldoen het dubbele der bijdrage, die zou gestort zijn wanneer het nieuwe lid bij de oprichting toegetreden was.

Artikel dertig. Nadat alle schuld zal zijn betaald, zullen de aandeelhouders alsdan vier procent van hun kapitaal of aandeelen ontvangen.

Artikel een en dertig. Het bestuur zal kosteloos beheer voeren; mocht het later blijken dat er te veel werkzaamheden hieraan verbonden zijn, dan zal het bestuur het recht hebben om alsdan

aan diengene aan wien het beheer is opgedragen eene gratificatie te verleen.

Het bestuur zal mogen in rekening brengen de door hetzelve in het belang der vereeniging in billijkheid gedane uitschotten, als reiskosten, verteringskosten en dergelijke.

Artikel twee en dertig. Een aandeel geeft recht op eene stem, twee aandeelen geven recht op eene stem, drie en vier aandeelen geven recht op twee stemmen, vijf en meer aandeelen geven recht op drie stemmen.

Over alle aangelegenheden wordt schriftelijk gestemd, tenzij in de vergadering anders besloten wordt.

Artikel drie en dertig. Het bestuur is gerechtigd om een directeur en het overige benoodigde personeel te benoemen.

Artikel vier en dertig. Bij eindigen of ontbinding der vereeniging of ook wanneer de fabriek gedurende een vol jaar stilstaat, mits de schuld bedoeld bij artikel zeven geheel zal zijn afgelost, zal tot liquidatie worden overgegaan.

De bezittingen der vereeniging zullen naar plaatselijk gebruik worden verkocht en de opbrengst daarvan, na aftrek der kosten en schulden, onder de gezamenlijke leden worden verdeeld.

Mocht aan het hierboven bepaalde binnen eene maand na het verstrijken van den aangegeven termijn niet worden voldaan, dan is een-vijfde der leden het recht verzekerd om eene vergadering te beleggen, tot regeling der liquidatie.

In deze vergadering wordt bij meerderheid der aanwezige leden, hoe klein hun getal ook zijn moge, de verkoop en de vereffening bepaald, met dien verstande echter, dat elk lid zijn aandeel in de zuivere opbrengst zal verkrijgen.

Artikel vijf en dertig. Dadelijk na aflossing der schuld bij artikel zeven bedoeld, worden deze statuten herzien.

Artikel zes en dertig. Bij huishoudelijk reglement is en kan door het bestuur verder worden geregeld datgene waarin bij deze akte niet is voorzien.

Voor zoover daarvan bij deze statuten niet uitdrukkelijk is afgeweken, wordt deze vereeniging geregeerd door de bepalingen der wet van den zeventienden November achttienhonderd zes en zeventig (*Staatsblad* nummer tweehonderd zeven en twintig), aangevuld bij de wet van den zevenden Mei achttienhonderd acht en zeventig (*Staatsblad* nummer een en veertig).

Artikel zeven en dertig. Leden die eene der artikelen dezer statuten overtreden, in strijd daarmee handelen of op eenige wijze de belangen der vereeniging schaden, kunnen, op voorstel van het bestuur, van hun lidmaatschap worden vervallen verklaard, met ontzegging van alle aanspraken op restitutie van gedanen inleg, mede-eigendom of dergelijke, en onder verbeurte van zoodanige boete als door de vereeniging zal worden bepaald, behoudens vergoeding van kosten, schaden en interesten, volgens de wet, uit hunne onrechtmatige daad voortvloeiende.

En verklaren partijen nog dat genomen zijn de navolgende aandeelen en wel door:

Markus van der Malen acht, wijders door Roelof Rademaker acht, Jans Vrieling drie, Arend Enting zeven, Klaas Rademaker vijf, Roelof Homan zes, Hendrik Kiers drie, Hendrik Klooster drie, Geert Homan twee, Hendrik Hasema twee, Markus van Wijk drie, Floris Kluivingh twee, Hendrik Boma zeven, Gerardus Stoel Tiemezoon twee, Jantien Stoel een, Hendrik Meijeringh drie, Hendrik Strating een, Jan Jansen drie, Wicher Jan Dekker twee, Markus Enting drie, Jan Polling twee, Jans Laumers zeven, Geertien van Steenwijk een, Jan van Wijk zes, Hendrik Aling vijf, Markus Staal drie, Arend Buiten twee, Hendrik Fledderus twee, Hendrik van Ringen een, Jacob Jan Hessels een, Albert van Rein twee, Hendrik Smit twee, Uge Geerts twee, Egbert Leiting vijf, Jan Smeenge acht, Hendrik Staal twee, Roelof Tissingh een, Jacob Kregel een, Hendrikus Stel drie, Martinus Koopman een, Klaas Stel Gerritszoon twee, Johannes Alberts drie, Pieter Greving twee, Albert Jansen drie, Egbert Dilling een, Lambertus Hummel twee, Gerrit Harm Kuipers een, Markus Stenveld drie, Jan Haan twee, Jan Kuipers een, Hendrik Pomper twee, Hendrik Arends een, Arend Stoel drie, Otto Scheerhoorn vier, Annechien Meijeringh twee, Jan Stoel een, Jan Brink een, Gerardus Stoel Janszoon twee, Albert Koops twee, Roelof Nyland een, Herman Josephus Meddens tien.

Waarvan akte, verleden te Vries, ten tijde voormeld, ten huize van Jan van Wijk te Vries, in tegenwoordigheid van Anton Arendsman, koetsier, en Jan Timmerman, bakkersknecht, beiden wonende te Vries als getuigen.

En onmiddellijk na voorlezing hebben de verschenen personen met de getuigen benevens mij notaris, wien de verschenen personen en de getuigen bekend zijn, deze minuut alhier onderteekend.

(Geteekend:) M. v. d. Molen, J. Vrieling, A. Enting, R. Rademaker, K. Rademaker, R. Homan, H. Kiers, H. Klooster, G. Homan, H. Hasema, M. van Wijk, F. Kluivingh, H. Bosma, G. Stoel Tz., H. Meijeringh, H. Strating, J. Jansen, W. J. Dekker, M. Enting, J. Polling, J. Lammers, J. van Wijk, H. Aling, M. Staal, A. Buiten, H. Fledderus, H. van Ringen, J. H. Hessels, A. v. Rein, H. Smit, W. Geerts, E. Leiting, J. Smeenge, H. Staal, R. Tissingh, J. Kregel, H. Stel, M. Koopman, K. Stel, J. Alberts, P. Greving, A. Jansen, E. Dilling, L. Hummel, G. H. Kuipers, J. Haan, J. Kuipers, H. Arends, M. Stenveld, H. Bebingh, A. Stoel, O. Scheerhoorn, J. Stoel, J. Brink, G. Stoel Jz., A. Koops, R. Nyland, E. Borgman; A. Arendsman, J. Timmerman, P. Frijlinek, *notaris*.

Geregistreerd te Assen den negenden Januari 1800 zes en negentig, deel 130, folio 177 recto, vak 2; drie bladen, geen renvooi. Ontvangen voor recht een gulden twintig cent. De ontvanger, (geteekend:) *Stork*.